

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Факультет психолого-педагогічний
Кафедра музики**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ М.І. Степаненко

«_____» _____ 202__р.

**Програма і методичні рекомендації
до Атестаційного Екзамену
з професійної підготовки за додатковою спеціалізацією
на здобуття освітнього ступеня «магістр»
за освітньою програмою Середня освіта (Музичне мистецтво)**

**Полтава
2020**

Укладачі: Ірклієнко В. С. (відп. за випуск)
Сулаєва Н. В.
Ремезова Н. М.
Гринь Ю. М.

Узгоджена на засіданні кафедри музики
Протокол № _____ від « ____ » _____ 20 ____ року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Узгоджена на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від « ____ » _____ 20 ____ року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Узгоджена на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від « ____ » _____ 20 ____ року
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

Відповідає Освітній програмі Середня освіта (Музичне мистецтво)
затвердженою Вченою радою ПНПУ імені В. Г. Короленка (протокол № 12 від
27.05.2019)

(назва, реквізити затвердження)
Гарант освітньої програми _____ (_____)
(підпис) (П. І. П.)

*Затверджена вченою радою психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
_____ 2020 р., протокол № _____*

ЗМІСТ

1.	Програма Атестаційного Екзамену	4
2.	Критерії оцінювання результатів складання Атестаційного Екзамену	6
3.	Форма Атестаційного Екзамену	8
4.	Структура Атестаційного Екзамену	8
5.	Порядок оцінювання результатів Атестаційного Екзамену	9
6.	Інформаційні джерела, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, дозволені для використання в процесі Атестаційного Екзамену	9
7.	Програмовий зміст Атестаційного Екзамену	7
8.	Методичні рекомендації щодо підготовки і складання Атестаційного Екзамену	12
9.	Інформаційні джерела для підготовки до складання Атестаційного Екзамену	23

1. Програма Атестаційного Екзамену

Програмний результат навчання	Компоненти Освітньої програми, спрямовані на формування результату навчання	Засоби діагностики рівня досягнення результату навчання <i>(номери за переліком питань, завдань, вправ тощо)</i>
ПРН 3. Володіти знаннями основних нормативних актів і документів, які регламентують організацію освітнього процесу в загальноосвітніх, позашкільних і вищих навчальних закладах і закладах культури.	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах 	<i>Теоретичні питання: 1, 2, 3, 13, 16, 18, 23, 25</i>
ПРН 11. Виявляти творчий підхід у вирішенні професійних завдань, комплексних та інноваційних проблем, здійснюючи аналіз, оцінку та корегування мистецько-педагогічних явищ у сучасному просторі.	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах; ● теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; ● методика організації народного свята. 	<i>Теоретичні питання: 10, 11, 12, 13, 15, 17, 22, 23, 24, 36, 37, 38, 40, 42, 45, 49, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59</i> <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 12. Формувати індивідуальний стиль науково-педагогічної та мистецько-творчої діяльності через самопізнання, самовдосконалення та самовиховання в освітньому просторі	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах; ● теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; ● методика організації народного свята 	<i>Теоретичні питання: 9, 10, 11, 12, 13, 16, 21, 23, 26, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 47, 49, 51, 52, 55, 56, 58, 59, 60</i> <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 14. Креативно діяти в нестандартних ситуаціях, оцінювати їх, приймати доцільні рішення та нести за них відповідальність.	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах; ● теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; ● методика організації народного свята 	<i>Теоретичні питання: 5, 6, 9, 11, 12, 13, 16, 21, 22, 42, 41, 48, 49, 50, 51, 52, 56, 58, 59, 60</i> <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 15. Здійснювати мистецьку, культурно-просвітницьку діяльність та оцінювати її ефективність з урахуванням соціокультурних умов.	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах; ● теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; ● методика організації народного свята 	<i>Теоретичні питання: 2, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 45, 50</i> <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 25. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби музичної освіти та	<ul style="list-style-type: none"> ● теорія і методика роботи в позашкільних закладах; 	<i>Теоретичні питання: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 30, 40, 41, 43, 44,</i>

методичної роботи у закладах позашкільної освіти.	<ul style="list-style-type: none"> теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; методика організації народного свята 	47, 49, 52, 53, 54, 59 <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 26. Бути здатним застосовувати набуті знання при розв'язуванні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань, планувати, організувати і реалізувати навчальні, розвивальні та виховні цілі у педагогічному процесі позашкільної освіти	<ul style="list-style-type: none"> теорія і методика роботи в позашкільних закладах; теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; методика організації народного свята 	<i>Теоретичні питання: 9, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 51, 54, 59</i> <i>Практичне завдання 61</i>
ПРН 27. Використовувати професійно-профільовані знання, практичні навички та сучасні інноваційні технології для вирішення практичних завдань в навчально-виховному процесі позашкільної освіти	<ul style="list-style-type: none"> теорія і методика роботи в позашкільних закладах; теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів; методика організації народного свята 	<i>Теоретичні питання: 6, 10, 12, 16, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 45, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 60</i> <i>Практичне завдання 61</i>

2. Критерії оцінювання результатів складання Атестаційного Екзамену

Сума набраних балів (за 100-бальною шкалою)	Значення оцінки	Рівень досягнення результатів навчання за Освітньою програмою Середня освіта (Музичне мистецтво)
90-100	відмінно	Високий рівень досягнення програмних результатів навчання, що засвідчує безумовну готовність до професійної діяльності за фахом.. Студент повно й глибоко розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; усвідомлює значення понять і вільно володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє теоретичні твердження відповідними прикладами, власними спостереженнями; для вирішення практичного завдання правильно застосовує теоретичні знання; демонструє високий рівень знань, умінь та фахових навичок; уміє обґрунтовано, комплексно вирішувати поставлені завдання; послідовно, повно і логічно

		викладає матеріал; у викладенні теоретичного матеріалу чи вирішенні практичних завдань може допустити дві – три неточності, які не впливають на правильність відповіді.
75-89	добре	Достатній рівень досягнення програмних результатів навчання, який забезпечує готовність до професійної діяльності за фахом. Студент достатньо повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміє значення термінів; теоретичні твердження правильно ілюструє прикладами, результатами особистих спостережень; у цілому правильно застосовує теоретичні знання у процесі виконання практичних завдань; уміє комплексно вирішувати поставлені проблеми, обґрунтувати власну думку; демонструє достатньо високий рівень знань, умінь та фахових навичок з методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; не припускається суттєвих помилок у викладенні матеріалу; допускає дві – три неточності в обґрунтуванні теоретичних положень чи при виконанні практичних завдань.
60-74	задовільно	Мінімально достатній для професійної діяльності за фахом рівень досягнення програмних результатів навчання. Студент не завжди точно розкриває зміст матеріалу; розуміє значення спеціальних термінів, але припускається помилок у їх вживанні; не завжди теоретичні твердження ілюструє відповідними прикладами; у процесі розв'язання практичних завдань не у повному обсязі використовує теоретичні знання; поставлені завдання вирішує фрагментарно; демонструє задовільний рівень знань, умінь та практичних навичок методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; припускається суттєвих помилок у вирішенні теоретичних і практичних завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
35-59	незадовільно	Рівень досягнення програмних результатів навчання є недостатнім для професійної діяльності за фахом.

	Студент не розкриває зміст матеріалу, припускається суттєвих помилок у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може впоратися з поставленими практичними завданнями; не використовує теоретичні знання для вирішення практичних проблем; неспроможний пояснити, обґрунтувати власну думку; демонструє незадовільний рівень знань, умінь та практичних навичок з методики викладання музично-теоретичних та музично-практичних дисциплін; припускається суттєвих помилок у всіх видах завдань.
0-34	Результати навчання відсутні.

3. Форма Атестаційного Екзамену

Атестаційний екзамен має комбіновану форму: усна відповідь, захист творчого проєкту.

4. Структура Атестаційного Екзамену

Атестаційний екзамен проводиться за білетами, складеними відповідно до навчальних програм, за методикою, визначеною закладом вищої освіти.

Студентам пропонується 30 екзаменаційних білетів, кожен із яких містить 2 теоретичних питання та 1 практичне завдання:

- 1 – із теорії і методики роботи в позашкільному закладі;
- 2 – із теоретико-методичних засад режисури музично-виховних заходів;
- 3 – із методики організації народного свята;
- 4 – творчий проєкт для позашкільного закладу.

На підготовку студенти мають 30-40 хвилин, відповідь одного студента триває до 30 хвилин.

5. Порядок оцінювання результатів Атестаційного Екзамену

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється у комбінованій формі усного екзамену. Підсумкова оцінка відображає результат діяльності студента з опанування дисциплін.

Контроль здійснюється за шкалою навчального закладу (студент набирає 1-100 балів), відповідність яких подана в таблиці.

Підсумковий бал (ПБ) за відповідь студента на Атестаційному Екзамені є сумою балів, одержаних за відповідь на кожне окреме питання чи виконане завдання (Б1, Б2, Б3).

Отже,

$$\text{ПБ} = \text{Б1} + \text{Б2} + \text{Б3}$$

Підсумковий бал переводиться у значення оцінки

Зміст оцінки	Оцінка відповіді на питання (виконання завдань) за 100-	Оцінка за чотирибальною
--------------	---	-------------------------

	бальною шкалою			шкалою
	I питання	II питання	III питання	
	Б1	Б2	Б3	
Високий рівень компетентності з незначними недоліками, які не мають принципового значення	33	33	34	відмінно
Високий рівень компетентності з деякими недоліками	29	29	29	добре
Добрий рівень компетентності	26	26	26	
Посередній рівень компетентності з недоліками, достатній для професійної діяльності	23	23	23	задовільно
Достатньо-мінімальний рівень компетентності, допустимий для професійної діяльності	20	20	20	
Наявні окремі елементи правильної відповіді. Низький рівень компетентності, недопустимий для професійної діяльності	12	12	12	незадовільно
Відсутні елементи правильної відповіді. Низький рівень компетентності, недопустимий для професійної діяльності	6	6	6	

6. Інформаційні джерела, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, дозволені для використання в процесі Атестаційного Екзамену

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене / С.У. Гончаренко. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 552 с.
2. Програми закладу позашкільної освіти
3. Навчальні плани закладу позашкільної освіти

7. Програмовий зміст Атестаційного Екзамену Теорія і методика роботи в позашкільних закладах Теоретичні питання

1. Схарактеризуйте розвиток позашкільної освіти в контексті сучасних освітніх тенденцій (в Україні та зарубіжжі).
2. Розкрийте педагогічні засади виховання особистості учнів в позашкільних закладах.
3. Розкрийте мету, і завдання позашкільної освіти на сучасному етапі розвитку освіти в Україні. Охарактеризуйте систему позашкільної освіти в Україні.
4. Розкрийте специфіку функціонування різних типів і видів закладів позашкільної освіти.
5. Визначте особливості позашкільної мистецької освіти.
6. Розкрийте вплив науки і техніки на індивідуальні запити учнів у системі позашкільних закладів.

7. Схарактеризуйте загально-дидактичні принципи організації позашкільної роботи.
8. Дайте характеристику специфічним принципам організації позашкільної роботи.
9. Висвітліть загально-педагогічні масові форми організації позашкільної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, зльоти.
10. Висвітліть специфічні форми організації позашкільної діяльності учнів: студії народних ремесел, клуби за інтересами, майстер-класи, школи художньо-естетичного напрямку, творчі об'єднання.
11. Розкрийте особливості організації специфічних форм позашкільної роботи та загальну методику їх підготовки й проведення.
12. Розкрийте особливості роботи гуртка чи клубу, що залежать від віку гуртківців, їх можливостей, місця організації.
13. Назвіть та охарактеризуйте етапи підготовки роботи гуртка та його заняття.
14. Розкрийте структуру гурткового заняття.
15. Назвіть методичні особливості планування занять гуртка.
16. Схарактеризуйте план роботи гуртка позашкільного закладу.
17. Назвіть основні психолого-педагогічні вимоги до побудови занять гуртка в позашкільних закладах.
18. Проаналізуйте структуру плану (за журналом) роботи гуртка.
19. Розкрийте поняття «методи навчання» як загальнопедагогічної категорії.
20. Назвіть основні заклади позашкільної освіти.
21. Розкрийте структуру методів навчання у позашкільному закладі.
22. Назвіть основні методи виховання у позашкільному закладі, визначте класифікацію та схарактеризуйте їх.
23. Організація науково-методичної роботи в позашкільному закладі.
24. Висвітліть сутність виховного потенціалу позашкільних закладів.
25. Назвіть вимоги до діяльності позашкільних закладів та типових навчальних планів.

Методика організації народного свята

26. Охарактеризуйте зміст, мету і завдання навчальної дисципліни «Методика організації народного свята».
27. Покажіть зв'язки дисципліни «Методика організації народного свята» з іншими дисциплінами освітньої-професійної програми підготовки магістрів спеціальності (предметної спеціальності) 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
28. Охарактеризуйте сутність поняття «народне свято», доведіть його інтегрованість.
29. Реалізація міфологічного та фантастичного характеру народних свят у сценарії проведення виховного заходу
30. Класифікація народних свят, які побутують в Україні

31. Охарактеризуйте родинно-обрядові свята, розкрийте їх зміст та специфіку.

32. Охарактеризуйте календарно-обрядові свята, розкрийте їх зміст та специфіку.

33. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят зимового циклу у роботі позашкільного закладу

34. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят весняного циклу у роботі позашкільного закладу

35. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят літнього циклу у роботі позашкільного закладу

36. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят осіннього циклу у роботі позашкільного закладу

37. Доведіть використання народної музичної творчості у підготовці та проведенні родинно-обрядових свят

38. Доведіть використання народної музичної творчості у підготовці та проведенні календарно-обрядових свят

39. Розкрийте етапи процесу підготовки народного свята.

40. Доведіть необхідність застосування занять-заходів як однієї з організаційних форми у підготовчому процесі. Охарактеризуйте їх.

41. Окресліть форми роботи у процесі підготовки та проведення народного свята.

42. Доведіть важливість застосування різних завдань у процесі художньої діяльності учнів при підготовці народного свята

43. Дайте поняття про сценарій свята, композицію.

44. Закони драматургії та режисури у процесі підготовки та проведення народного свята, елементи імпровізації.

45. Розкрийте сутність фольклорно-етнографічної підготовки як основи науково-дослідницької творчої діяльності педагога.

Теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів

46. Визначте основні принципи сучасної режисури.

47. Охарактеризуйте особливості підготовки режисера до масових музично-виховних заходів

48. Охарактеризуйте особливості підготовки концертної програми

49. Визначте основні завдання режисера у процесі створення театралізованого концерту

50. Визначте особливості театралізації тематичного концерту як особливого жанру музично-виховних заходів

51. Визначте основні завдання режисера у процесі створення тематичного концерту

52. Визначте особливості драматургії театралізованого видовища

53. Визначте основні завдання режисера-постановника у процесі роботи над режисерським планом театралізованого видовища

54. Розкрийте поняття «музичний жанр» та його класифікації

55. Розкрийте особливості «музично-режисерського аналізу» театральних заходів

56. Розкрийте особливості роботи режисера над звуком у процесі підготовки та проведенні театралізованих заходів

57. Розкрийте особливості роботи режисера над художнім оформленням театралізованих масових і театралізованих заходів

58. Розкрийте особливості роботи режисера над світловим оформленням музично-виховних заходів

59. Розкрийте основні принципи режисури естрадно-музичних заходів

60. Визначте основні завдання режисера-постановника у процесі створення естрадного концерту

Практичні завдання

61. Захист творчого проєкту для позашкільного закладу

8.Методичні рекомендації

щодо підготовки і складання Атестаційного Екзамену

1. *Схарактеризуйте розвиток позашкільної освіти в контексті сучасних освітніх тенденцій (в Україні та зарубіжжі).*

Освіта України в контексті світових тенденцій. Впровадження інклюзивної моделі освіти в європейських країнах, зокрема, в Україні. Європейська асоціація установ вільного часу дітей та молоді (EAICY) одна із форм міжнародних контактів закладів системи позашкільної освіти. Сучасна система позашкільної освіти в Україні.

2. *Розкрийте педагогічні засади виховання особистості учнів в позашкільних закладах.*

Національне виховання – толерантне ставлення до представників інших національностей. Дослідження етнічного компоненту змісту освіти. Єдине середовище виховання у дітей та молоді загальнолюдських цінностей.

Функції сучасного позашкільного закладу: формування ціннісного ставлення учнів до власного здоров'я, праці, творчості, освіти та культури. Моральне виховання, виховання свідомого ставлення до власного здоров'я, трудове виховання. Важлива соціальна функція позашкільної освіти – підтримка обдарованої молоді.

3. *Розкрийте мету, і завдання позашкільної освіти на сучасному етапі розвитку освіти в Україні. Охарактеризуйте систему позашкільної освіти в Україні.*

Мета позашкільної освіти. Основні завдання позашкільної освіти. Національна стратегія розвитку освіти в Україні 2012–2021 рр.

Історія становлення системи позашкільної освіти в Україні. Сучасний стан системи позашкільної освіти в Україні.

Плановий розвиток мережі позашкільних закладів в Україні. 1991 р. Збереження мережі закладів позашкільної освіти у ХХІ ст. Асоціація позашкільних навчальних закладів України.

4. *Розкрийте специфіку функціонування різних типів і видів закладів позашкільної освіти.*

Специфіка роботи різних типів і видів закладів позашкільної освіти. Дитячо-юнацькі спортивні школи, клуби; Мала академія мистецтв; Мала академія наук учнівської молоді; оздоровчі заклади для дітей та молоді; початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади.

Центр, палац, будинок, клуб за напрямками роботи (художньо-естетичні, еколого-натуралістичні, науково-технічні, дослідницько-експериментальні, спортивні, соціально-реабілітаційні, туристично-красознавчі, військово-патріотичні, оздоровчі, бібліотечно-бібліографічні тощо).

Освітньо-культурні центри національних меншин.

Комплексні та профільні позашкільні заклади. Позашкільний навчальний заклад за своїми організаційно-правовими формами: державні, комунальні, приватні.

5. *Визначте особливості позашкільної мистецької освіти.*

Особливості позашкільної мистецької освіти. Основні функції: початкова, основна. Позашкільні заклади (центри дитячої творчості, клуби, об'єднання, гуртки тощо). Спеціалізовані мистецькі заклади (дитячі музичні школи, школи мистецтв, музичні театри-студії тощо), їх діяльність.

6. *Розкрийте вплив науки і техніки на індивідуальні запити учнів у системі позашкільних закладів*

Модернізація позашкільної освіти. Інформатизація, комп'ютеризація освіти, застосування сучасних інформаційних технологій у навчально-виховному процесі. Можливості використання сучасного програмного забезпечення у позашкільних закладах.

7. *Схарактеризуйте загально-дидактичні принципи організації позашкільної роботи:*

Характеристика загально-дидактичних принципів організації позашкільної освіти: науковості, зв'язку теорії з практикою, систематичності і послідовності, наочності, свідомості і активності учнів, виховного характеру навчання, доступності і посиленості праці для учнів, урахування вікових та індивідуальних особливостей.

8. *Дайте характеристику специфічним принципам організації позашкільної роботи:*

Характеристика специфічних принципів організації позашкільної освіти: природовідповідності, культуровідповідності, творчості, зв'язку з життям, колективізму, добровільності, самодіяльності, інтересу.

9. *Висвітліть загально-педагогічні масові форми організації позашкільної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, зльоти.*

Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, зльоти та їх характеристика. Екскурсії за змістом; за часом; за черговістю під час навчального процесу: попередні або вступні, супровідні або проміжні, заключні або завершальні; за

відношенням до навчальних програм. Гуртки: підготовчі технічні; предметні (науково-технічні); спортивно-технічні; виробничо-технічні; художньо-прикладної або декоративної творчості. Конференції. Виставки: виставка-конкурс; виставка-продаж, виставка-ярмарок. Зльоти.

Особливості організації специфічних форм позашкільної діяльності та загальна методика їх підготовки й проведення.

10. Висвітліть специфічні форми організації позашкільної діяльності учнів: студії народних ремесел, клуби за інтересами, майстер-класи, школи художньо-естетичного напрямку, творчі об'єднання.

Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів. Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів: студії народних ремесел, клуби за інтересами, майстер-класи, школи художньо-естетичного напрямку, творчі об'єднання. Особливості організації специфічних форм позашкільної діяльності та загальна методика їх підготовки й проведення

11. Розкрийте особливості організації специфічних форм позашкільної роботи та загальну методику їх підготовки й проведення.

Характерна особливість позашкільної роботи. За способами організації: масова, гурткова та індивідуальна форми роботи. Масові заходи (внутрішкільні олімпіади, спартакіади, відвідування театрів, кіно. Гуртки (гурток юннатів, математики, літературний гурток та ін.). Форми роботи в позашкільних закладах: зустріч із знайомими людьми, вечори для різних вікових груп, екскурсії, прогулянки, походи. Методи роботи в позашкільних закладах (розповідь, бесіди, доповідь, демонстрації, методи самостійного спостереження тощо).

Алгоритм проведення майстер-класу, критерії проведення (презентативність, ексклюзивність, прогресивність, мотивованість, оптимальність, ефективність, технологічність, артистичність, загальна культура).

12. Розкрийте особливості роботи гуртка чи клубу, що залежать від віку гуртківців, їх можливостей, місця організації.

Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Організація проектно-технологічної діяльності учнів у гуртку. Складання плану-конспекту гурткового заняття.

13. Назвіть та охарактеризуйте етапи підготовки роботи гуртка та його заняття.

Комплектування гуртків, груп або інших творчих об'єднань. Норми та чисельний склад вихованців гуртків та інших творчих об'єднань. Тривалість занять гуртків, груп та інших творчих об'єднань. Планування роботи гуртка у позашкільному закладі. Навчально-виховні плани, план, наскрізні програми, додаткові виховні (наскрізні) програми. Організація занять в позашкільних закладах.

Поняття «підготовка занять», тематичне планування (назва теми кожного заняття; навчальні цілі і завдання; основний зміст матеріалу; способи подачі матеріалу, самостійна робота, можливість спостереження, застосування ТЗН; календарні строки проведення занять. Діяльність педагога у підготовці та

проведенні заняття: усвідомлення значення теми і мети заняття; підбір матеріалу до теми заняття, підготовка плану-конспекту заняття (логіко-структурної схеми заняття); апробація підготовленого заняття.

14. Розкрийте структуру гурткового заняття.

Поняття «структура заняття». Структура занять у позашкільному навчальному закладі: вступна частина, основна частина, заключна частина

15. Назвіть методичні особливості планування занять гуртка.

Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Вікова та творча градація гуртків. Організація проектно-технологічної діяльності учнів у гуртку. Складання плану-конспекту гурткового заняття. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів та типові навчальні плани. Застосування проектно-методики в позаурочній діяльності.

16. Схарактеризуйте план роботи гуртка позашкільного закладу.

Зміст плану навчально-виховної роботи гуртка. Пояснювальна записка (інформація про гурток, характеристика навчальних груп гуртка, характеристика навчальної програми). Характеристика розділи плану: навчально-виховна робота, масова робота, особистий творчий план педагога, робота з батьками, охорона життя і діяльності, орієнтовний план заходів.

17. Назвіть основні психолого-педагогічні вимоги до побудови занять гуртка в позашкільних закладах

Алгоритм плану-конспекту заняття гуртка. Тема, мета, актуалізація опорних знань, завдання, мотивація, рефлексія.

Схема гурткового заняття (тема, мета, завдання, методи (словесні, наочні, практичні), форма заняття, обладнання). Хід заняття: організаційна частина, основна частина (підготовча робота, практична робота, підсумки практичної роботи), рефлексія, підсумок заняття. Список використаної літератури.

18. Проаналізуйте структуру плану (за журналом) роботи гуртка.

Вимоги щодо ведення журналу планування та обліку роботи гуртка. Основні відомості: мета і основний зміст роботи; розклад занять, план роботи гуртка на навчальний рік або за поточне півріччя; відомості про вихованців; облік змісту навчально-виховної роботи; облік відвідування занять вихованцями; облік масової, методичної та суспільно-корисної роботи проведеної з гуртком; облік наслідків роботи гуртка; облік висновків перевірки роботи гуртка та ведення журналу.

План зведених репетицій. Відомості про членів гуртка. Облік змісту роботи, облік відвідування занять вихованцями, звіт про роботу, підсумки роботи гуртка, облік висновків адміністрації після перевірки роботи гуртка чи ведення журналу.

19. Розкрийте поняття «методи навчання» як загальнопедагогічна категорія.

Поняття «методи навчання». Загальні та спеціальні методи навчання. Класифікація методів навчання: словесні, наочні, практичні (С. Петровський, Є. Голант), пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне

викладання, частково-пошуковий, дослідницький (І. Лернер, М. Скаткін); методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (М. Данилов, Б. Єсіпов); методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (І. Харламов). Класифікація методів навчання за Ю. Бабанським.

20. *Назвіть основні заклади позашкільної освіти.*

Основні заклади позашкільної освіти, їх характеристика: центри, палаци, клуби, будинки, мала академія, оздоровчі заклади, начальні заклади, станції, студії, кімната школяра тощо.

21. *Розкрийте структуру методів навчання у позашкільному закладі.*

Методи позашкільної освіти як засіб впливу педагога на вихованців, на свідомість, почуття, волю, поведінку, способи педагогічно правильної організації їх життя, трудової діяльності і відносин у ній.

Методи позашкільної освіти: методи формування свідомості особистості, методи організації діяльності, методи стимулювання поведінки.

22. *Назвіть основні методи виховання у позашкільному закладі, визначте класифікацію та схарактеризуйте їх.*

Основні методи виховання у позашкільних закладах освіти. Класифікація методів виховання: методи формування суспільної поведінки й організації діяльності школярів, методи формування свідомості, методи привчання, методи заохочення і покарання. Виховний вплив прикладу (за Я. А. Коменським).

Творчий підхід до використання методів виховання у позашкільних закладах.

23. *Організація науково-методичної роботи в позашкільному закладі.*

Засідання науково-методичної ради. Інструктивно-методична нарада. Індивідуальні та групові консультації. Методичні об'єднання в закладі. Організація роботи з молодими педагогами.

24. *Висвітліть сутність виховного потенціалу позашкільних закладів.*

Характеристика поняття «виховний потенціал позашкільних закладів».

Поліваріативність форм й змісту позашкільної освіти. Особливі взаємостосунки педагог-вихованець. Індивідуальний підхід у сполученні з соціальною спрямованістю діяльності. Реалізація навчальних програм й курсів, які безпосередньо орієнтовані на виховання соціальних цінностей.

25. *Назвіть вимоги до діяльності позашкільних закладів та типових навчальних планів.*

Вимоги до діяльності позашкільних закладів. Загальні положення. Освітня програма закладу позашкільної освіти. Загальна характеристика освітнього процесу. Навчальний план та вимоги Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Положення про позашкільний навчальний заклад. Типові навчальні плани для організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти (термін, мета, завдання, зміст, обсяг, порядок, способи організації освітнього процесу та вимоги до результатів навчання у групах гуртків або

інших творчих об'єднаннях усіх рівнів.

26. *Охарактеризуйте зміст, мету і завдання навчальної дисципліни «Методика організації народного свята».*

Зміст, мета і завдання вибіркової навчальної дисципліни «Методика організації народного свята». Його роль у системі професійної підготовки майбутнього вчителя, педагога музичного мистецтва у позашкільному закладі.

27. *Покажіть зв'язки методики організації народного свята з іншими дисциплінами освітньої-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).*

Зв'язок курсу з іншими дисциплінами, що входять до навчального плану підготовки студентів зі спеціальності (предметної спеціальності) 014.13 Середня освіта «Музичне мистецтво»: нормативні дисципліни, дисципліни за вибором, практики

28. *Охарактеризуйте сутність поняття «народне свято», доведіть його інтегрованість.*

Народне свято як знаменна, урочиста, важлива подія в особистому та суспільному житті людини. Поєднання язичеських та християнських аспектів світоглядних уявлень українців. Використання різних видів мистецтва у народних святах. Поєднання духовної та матеріальної української національної культури у змісті, атрибутах, символах народних свят.

29. *Реалізація міфологічного та фантастичного характеру народних свят у сценарії проведення виховного заходу*

Міфологічний та фантастичний характер вірувань. Українська міфологія. Антропогенічний, теологічний, космогонічний, есхатологічний характер української міфології. Взаємопереплетення елементів анімізму, фетишизму, тотемізму в українській міфології.

Культура та забобони у світорозумінні українців. Демонологія, її зв'язок з явищами природи та господарсько-побутовим життям. Головні образи демонології, їх вияв у народних святах.

Космогонічні уявлення прадавніх українців. Поняття про Землю, Сонце, Місяць, Зорі.

30. *Класифікація народних свят, які побутують в Україні.*

Загальна характеристика родинної обрядовості Сутність і особливості народного календаря. Світоглядні засади народного календаря. Історія становлення народного календаря в Україні, специфіка його функціонування у різні часові періоди формування нації. Свята рухомі та нерухомі.

31. *Охарактеризуйте родинно-обрядові свята, розкрийте їх зміст та специфіку.*

Загальна характеристика родинної обрядовості. Цикл родинної обрядовості: народини, ім'янаречення, очищення, обрання кумів, христини, пострижини. Характеристика музичного фольклору, який використовують у родинній обрядовості: колискові пісні, забавлянки, заклички тощо.

Весілля в Україні. Характеристика весільного обряду. Історія виникнення і розвитку шлюбних відносин на Україні. Система весільної обрядовості:

передвесільна обрядовість, власне весілля, післявесільний цикл обрядів. Специфіка весільних традицій сьогодення.

Поховальні обряди: похорон, поминки, день пам'яті померлих родичів та земляків. Народні ігри, пов'язані з похоронним обрядом. Символіка похоронного обряду. Можливість використання родинно-обрядових свят у практичній виховній роботі позашкільного закладу.

32. Охарактеризуйте календарно-обрядові свята, розкрийте їх зміст та специфіку.

Класифікація свят за аграрним календарем: зимові, весняні, літні, осінні. Світоглядні засади народного календаря.

33. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят зимового циклу у роботі позашкільного закладу

Зміст та форми проведення зимових свят Введення, Катерини, Андрія, святого Миколая, святкування Різдва, Нового року, Водохреща, Масляної у позашкільному закладі. Основні символи та атрибути обрядів зимового циклу. Характеристика головних обрядів: колядування, Вертеп, щедрування, водіння Кози, водіння Маланки, посипання. Ігри і розваги під час проведення Масляної.

34. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят весняного циклу у роботі позашкільного закладу

Народні свята весняного циклу (закликання весни, Теплового Олексі, Великдень, День матері), їх зміст та специфіка функціонування в Україні. Свята рухомі та нерухомі – з чітко вираженою датою і без чітко вираженої дати. Використання календарно-обрядових свят весняного циклу у роботі позашкільного закладу.

35. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят літнього циклу у роботі позашкільного закладу

Народні свята літнього циклу (Трійця, Івана Купала, Петра і Павла). Їх характеристика за змістом та формою проведення. Свято Івана Купала – центральне свято літнього циклу. Обряди плетіння віночків, прибирання верби, стрибання через вогонь. Вода і вогонь – головні символи свята Івана Купала, їх очисна функція. Містичне значення рослинності при святкуванні Івана Купала. Використання календарно-обрядових свят літнього циклу у роботі позашкільного закладу.

36. Розкрийте практичну реалізацію календарно-обрядових свят осіннього циклу у роботі позашкільного закладу

Трудовий аспект осінніх свят. Характеристика основних етапів свята Обжинки: зажинки, жнивні та дожинкові (обжинкові) обряди. Сутність обрядів зажинання першого снопа, останнього снопа – відгомін рослинної магії. Виховне значення осінніх свят: вшанування Землі, Хліба як символу сонця. Використання календарно-обрядових свят осіннього циклу у роботі позашкільного закладу.

37. Доведіть використання народної музичної творчості у підготовці та проведенні родинно-обрядових свят

Характеристика родинно-обрядових пісень. Музичний фольклор, який використовують у родинній обрядовості: колискові пісні, забавлянки, заклички тощо. Характеристика весільних пісень та музики до весілля. Похоронний обряд: пісні-плачі, голосіння, їх характеристика

Головні діючі особи родинно-обрядових пісень

38. Доведіть використання народної музичної творчості у підготовці та проведенні календарно-обрядових свят

Характеристика календарно-обрядових пісень. Музичний фольклор, який використовують у календарній обрядовості. Сутність зимового календарно-обрядового музичного фольклору. Характеристика тематики колядок та щедрівок, їх використання у народному святі, аналіз музичної форми. Музичне оформлення весняних свят, характеристика веснянок. Специфіка дитячих народних ігор весняного циклу. Використання музичного фольклору при святкуванні свят літнього циклу. Характеристика тематики зажинкових, жнивних та обжинкових пісень та музичний аналіз твору.

39. Розкрийте етапи процесу підготовки народного свята.

Етапи процесу підготовки народного свята: почуттєво-емоційний вплив на особистість, ознайомлення з матеріальною стороною свята, залучення до духовних надбань народу, народне свято як форма самореалізації та самоактуалізації учня, контроль і корекція запропонованої методики.

40. Доведіть необхідність застосування занять-заходів як однієї з організаційних форми у підготовчому процесі. Охарактеризуйте їх.

Характеристика організаційних форм у підготовчому процесі проведення народного свята: заняття-перетворення, заняття-мандрівка, заняття-пошук, заняття-бесіда, екскурсія до музею, відвідування майстерні народного митця, краєзнавчі походи, екскурсії, музичне заняття, заняття-драматизація, заняття-гра, випуск панно, журналів, газет, оформлення виставок робіт.

41. Окресліть форми роботи у процесі підготовки та проведення народного свята.

Важливість колективних, групових та індивідуальних форм роботи, їх різновиди. Застосування групової форми роботи. Моделювання ситуацій як метод переносу набутих знань на вирішення задач повсякденного життя.

42. Доведіть важливість застосування різних завдань у процесі художньої діяльності учнів при підготовці народного свята

Застосування завдань для різноманітних видів художньої діяльності: зміст завдань, рівень самостійної активності учнів, роботи з різними матеріалами, різноманітні напрями роботи. Варіативність завдань. Завдання творчого характеру з музичного мистецтва при підготовці народного свята.

43 Дайте поняття про сценарій свята, композицію.

Характеристика поняття сценарій, його основні компоненти. Різновиди сценаріїв: оригінальні та збірні (компілятивні), тематичні та сюжетні, художні та документальні. Укладання сценарного плану: тема, ідея, основні епізоди, теми основних епізодів, композиція, дійові особи сценарію, прив'язка сценарію (орієнтація на певну аудиторію) тощо.

44. Характеристика сценарної драматургії народного свята.

Сценарна драматургія народного свята, яка будується на внутрішній композиції. Зростаючий принцип побудови драматургічної дії. Композиція сценарію: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка, додаткові елементи композиції (пролог, епілог). Елементи імпровізації.

45 Розкрийте сутність фольклорно-етнографічної підготовки як основи науково-дослідницької творчої діяльності педагога.

Значення навчальних дисциплін, спецкурсів, етнографічних, хореографічних, фольклорних, музичних, культурологічних практик у фольклорно-етнографічній підготовці студента.

Індивідуальна робота майбутнього спеціаліста як один з дослідницьких напрямів діяльності студента. Зміст дослідницької роботи, варіанти завдань.

Участь майбутніх педагогів у роботі гуртків художньої самодіяльності (вокально-хорових, хореографічних, театральних, образотворчого мистецтва, літературних) з метою формування практичних навичок роботи класного керівника, педагога-організатора, керівника гу/ртка школи, будинку культури в організації дитячого колективу.

46. Визначте основні принципи сучасної режисури.

Характеристика поняття «режисура». Основні принципи сучасної режисури. Сучасні види масових музично-виховних заходів.

47. Охарактеризуйте особливості підготовки режисера до масових музично-виховних заходів.

Класифікація сценаріїв масових музично-виховних заходів. Роль режисера в організації музично-виховних заходів. Педагогічні засади підготовки режисера музично-виховних заходів.

48. Охарактеризуйте особливості підготовки концертної програми

Характеристика поняття «концертний номер». Різновиди концертних програм. Основні принципи та етапи побудови театралізованих концертних програм.

49. Визначте основні завдання режисера у процесі створення театралізованого концерту

Роль режисера у підготовці та проведенні театралізованого концерту. Основні завдання режисера при підготовці та проведенні театралізованого концерту. Особливості роботи режисера з ведучим театралізованого концерту.

50. Визначте особливості театралізації тематичного концерту як особливого жанру музично-виховних заходів

Характеристика поняття «режисерський задум». Основні підходи у розробці режисерського задуму театралізованого тематичного концерту. Особливості театралізації тематичного концерту.

51. Визначте основні завдання режисера у процесі створення тематичного концерту

Композиційні особливості побудови тематичного концерту. Особливості роботи режисера у процесі опрацювання сценарної драматургії тематичного

концерту. Особливості проведення тематичного концерту (темпоритм концерту).

52. Визначте особливості драматургії театралізованого видовища

Особливості розвитку «масового» театру як виду мистецтва.

Основні принципи монтажу театралізованого видовища. Особливості роботи режисера з режисерсько-постановочною групою (робота: з художником, балетмейстером, композитором, диригентом, хормейстером, з режисером спортивних і оригінальних номерів, звукорежисером, робота з кіноматеріалом).

53. Визначте основні завдання режисера-постановника у процесі роботи над режисерським планом театралізованого видовища

Характеристика основних видів сценарію (оригінальні, збірні, тематичні, сюжетні, художні, документальні тощо). Особливості композиційної побудови сценаріїв масових театралізованих заходів. Етапи роботи над сценарієм масового театралізованого заходу.

54. Розкрийте поняття «музичний жанр» та його класифікації

Характеристика поняття «жанр». Класифікація музичних жанрів. Характеристика інструментального, вокального і музично-театрального жанрів.

55. Розкрийте особливості «музично-режисерського аналізу» театральних заходів

Характеристика поняття «режисерський задум» музичного оформлення. Особливості режисерського підходу до музичного оформлення театралізованих заходів. Загальні принципи підбору музики у процесі підготовки театральних заходів.

56. Розкрийте особливості роботи режисера над звуком у процесі підготовки та проведенні театралізованих заходів

Особливості організації музичного супроводу театралізованих заходів. Робота режисера у процесі роботи над звуковими ефектами театралізованого заходу. Принципи створення звукової партитури театралізованого вистави.

57. Розкрийте особливості роботи режисера над художнім оформленням театралізованих масових і театралізованих заходів

Характеристика поняття «декорація». Різновиди декорацій. Основні вимоги до використання декорацій у процесі підготовки та проведенні музично-виховних і театралізованих заходів.

58. Розкрийте особливості роботи режисера над світловим оформленням музично-виховних заходів

Важливість та значення світлового оформлення масових і театралізованих заходів. Різновиди освітлювальної апаратури (в залежності від розташування). Значення «світлової проєкції» у процесі оформлення музично-виховних заходів.

59. Розкрийте основні принципи режисури естрадно-музичних заходів

Характеристика поняття «естрада», «режисерський задум на естраді». Робота режисера над естрадним номером.

60. *Визначите основні завдання режисера-постановника у процесі створення естрадного концерту*

Побудова концертної програми естрадного концерту. Принципи і правила проведення естрадного концерту. Завдання та роль ведучого естрадного концерту (мистецтво конференсьє).

**9. Джерела інформації, рекомендовані
до використання в ході підготовки до Атестаційного Екзамену
Теорія і методика роботи в позашкільних закладах**

Основні

1. Биковська О. В. Сучасні положення теорії та методики позашкільної освіти / О. В. Биковська // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. Випуск 24 : збірник наукових праць / за наук. ред. О. В. Биковської. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. С. 3-8.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Волкова. К. : Академія, 2003. 576 с.
3. Мелентьєв О. Б. Теорія і методика позашкільної освіти / Умань.: „АЛМІ”, 2013 182 с. Бібліогр. 178– 182с.
4. Оптимізація виховного потенціалу позашкільного навчального закладу: колективна монографія / [Вербицький В. В., Литовченко О. В., Ковбасенко Л. І. та ін.]; за ред. О. В. Литовченко. К. : Педагогічна думка, 2012. 191 с.
5. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. закл. освіти. К. : Академія, 2000. 544 с.

Додаткові

1. Бех І. Д. Позашкільне середовище як виховна система / І. Д. Бех // Матеріали І Міжнародного симпозіуму психологів позашкільних навчальних закладів [“Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах”], (Київ, 1-3 березня 2012). К., 2012. С.11-15.
2. Бондар Л. М. Формування мотивації на здоровий спосіб життя у вихованців позашкільних навчальних закладів / Л. М. Бондар, Н. Ю. Сидоренко // Освіта Сумщини : наук.-метод. журнал. Суми : ОІППО 2010. Вип. 3. С. 48-51.
3. Від профільного навчання до профільної освіти. Стратегія локальних змін позашкільного навчального закладу нового типу (з досвіду роботи Рівненського міського палацу дітей та молоді) : наук.-метод. посібник / За ред. І. О. Первушевської. Рівне : ПДМ, 2010. 606 с.
4. Дорожня карта стратегічного розвитку позашкільної освіти України на 2019-2023 рр.// Стратегія розвитку позашкільної освіти / за ред. проф. О. В. Биковської. К. : ІВЦ АЛКОН, 2018. С.76-84
5. Козар Б. С. Специфіка позаурочної виховної роботи з учнями шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, які залишились без піклування батьків / Б. С. Козар. – К. : Стилос, 1997. 321с.

6. Методичні рекомендації щодо реалізації ключової реформи Міністерства освіти і науки України «Нова українська школа» в позашкільлі <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2015/01/mrrkr.pdf> 10. Закон України «Про позашкільну освіту». Режим доступу <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>

7. Наумчук І. А. Розвиток професійної культури керівника позашкільного навчального закладу в системі післядипломної педагогічної освіти [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика проф. освіти (011 - Освітні, педагогічні науки)" / І. А. Наумчук ; НАПН України, Державний вищий навчальний заклад "Університет менеджменту освіти" ; [науковий керівник В. І. Маслов]. Київ, 2019. 19 с.

8. Немцева Т. О. Виховання громадянської ініціативності старшокласників у позакласній діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.07 "Теорія і методика виховання" / Т. О. Немцева ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. Київ, 2017. 20 с.

9. Педагогічний словник. К. : Педагогічна думка, 2001. – 514 с.

10. Про загальну середню освіту: Закон України // Освіта України. – 2000. – 21 серпня.

11. Позашкільна освіта <http://pou.org.ua/2012/01/ponyattya-pro-pozashkilnu-osvitu/>

12. Про внесення змін до переліку позашкільних навчальних закладів та заходів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з держ. бюджету [Текст] : постанова від 30.01.19 р., № 202 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. 2019. № 54, 20 березня. С. 18.

13. Пустовіт Г. Позашкільна освіта: сутність, мета, перспективи / Г. Пустовіт // Рідна школа. 2004. № 9. С.14 – 17.

14. Пустовіт Г. П. Позашкільна освіта і виховання : теоретико-дидактичний аспект : Монографія / Г. П. Пустовіт. Книга 1. – Миколаїв : Видавництво МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2010. 379 с

15. Стратегія розвитку позашкільної освіти / за ред. проф. О. В. Биковської. К. : ІВЦ АЛКОН, 2018. 96 с. Режим доступу <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/23320/1/Stratehiiia%20Rozvytku%20Pozashkilnoi%20Osvity.pdf>

16. Тихенко Л. В. Роль позашкільних навчальних закладів у організації вільного часу дітей і учнівської молоді / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. – Випуск 24 : збірник наукових праць / за наук. ред. О. В. Биковської. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. С. 166-170.

17. Філософський енциклопедичний словник / ред. кол. : В. І. Шинкарук, Є. К. Бистрицький, М. О. Булатов та ін. К. : Абрис, 2002. 742 с.

18. Яременко, Л. Реалізація функцій організації дозвілля і формування творчих здібностей особистості в позашкільній освіті [Текст] / Л. Яременко // Рідна школа. 2015. № 5/6. С. 62-66.

Методика організації народного свята

Основні

1. Воропай О. Звичайі нашого народу. Етнографічний нарис.: У 2 т. Мюнхен: Українське видавництво, 1958. Т. 1. 442с., 1966 – Т. 2 443с.
2. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: [У 3 кн., 6т.]. Факс. вид. К.: Обереги, 1994. Кн.1, Т.1, Т.2 392с., Кн.2., Т.3 528с.
3. Культура і побут населення України: Навчальний посібник / В.І.Наулко, Л.Ф.Артюх, В.Ф.Горленко та ін. К.: Либідь, 1991. 232с.
4. Матвеева Н., Голобородько А. Святі і свята України. Науково-популярне видання. К.: Український Центр духовної культури, 1995. 240с.
5. Скуратівський В.Г. Місяцелік: Український народний календар. К.: Мистецтво, 1992. 208 с.

Додаткові

1. Булашев Г.Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. Космогонічні українські народні погляди та вірування. К.: Довіра, 1992. 414с.
2. Великдень в Україні: Нариси про Великодні свята з народними піснями. К.: Музична Україна, 1993.
3. Гавриш П., Гавриш Р., Копил В. Полтавський народний календар. Полтава, 2002. 212с.
4. Закувала зозуленька. Антологія української народної творчості. К.: Веселка, 1989. 606с.
5. Жниварські пісні. Українські народні пісні / Упор. О.Ю. Чебанюк. К.: Музична Україна, 1990. 223с.
6. Іваницький А. Українська народна музична творчість / Під ред. М. Поплавського. 2- е вид. доп. К.: Музична Україна, 1999. 222с.
7. Колядки та щедрівки – зимова обрядова поезія трудового року / Упор. О. Дей. К.: Наукова думка, 1965.
8. Купальські пісні / Упор. О.Ю. Чебанюк. К.: Музична Україна, 1989. 195 с.
9. Лозинський Й.І. Українське весілля. К.: Наукова думка, 1993.
10. Лозко Г. Українське народознавство. К.: Зодіак, 1995. 367с.
11. Маковій Г. Затоптаний світ: Народознавчі оповідки. К.: Український письменник, 1993. 205с.
12. Маркевич Н. Обычай, поверья, кухня и напитки малороссиян. Репринтное воспроизведение издания 1860. К., 1991.
13. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. – К.: Наукова думка, 1994. 534с.

14. Нечуй-Левицький І.С. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К.: Обереги, 1992. 86с.
15. Пономарьов А.П. Шлюбно-весільні звичаї українців // Радянська школа. – 1991. № 9. С.23 – 30.
16. Скуратівський В.Г. Погостини, або дванадцять мандрівок у глибину століть. К.: Веселка, 1990 126с.
17. Скуратівський В.Г. Русалії. Дохристиянська міфологія українців. – К.: Довіра, 1998. – 734с.
18. Скуратівський В.Г. Дідух: Свята українського народу. К.: Освіта, 1999. 272с.
19. Українські народні вірування, повір'я, демонологія /Упор. А.П. Пономарьов, Т.В. Костіна, О.О. Боряк. К.: Либідь, 1991. 40 с.

Теоретико-методичні засади режисури музично-виховних заходів

Основні:

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллезнавство : Навчальний посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
2. Данчук О. Л. Режисура шоу-програм і масових дійств як мистецтво і професія. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://Downloads/apitphk_2014_33_10.pdf
3. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ / В. П. Зайцев. К. : Дакор, 2003. 304 с.
4. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Кужельний; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистец. К. : НАКККіМ, 2012. 140 с.
5. Чайковський Д. Шляхи розвитку режисури як професії / Д. Чайковська. К. : Дух і Літера, 2013. 672 с.

Додаткові:

1. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення шкільного свята / О. М. Ворожейкіна. Х. : Вид. група «Основа», 2012. 222 с.
2. Генкин Д. М., Кононович А. А. Сценарное мастерство культпросветработника / Д. М. Генкин, А. А. Кононович. М., 1984 136 с.
3. Горбов А. С. Пишємо сценарій: поради фахівця / А. С. Горбов. К. : Шк. світ, 2010. 112 с.
4. Горбов А. С. Постановка видовищно-театралізованих заходів / А. С. Горбов. К. : Шк. світ, 2010. 128 с.
5. Житницький А. З. Сценарное мастерство : Метод. реком. / А. З. Житницький. Х. : ХГИК, 1988. 32 с.
6. Зотова Л. В. Музыкальная подготовка студентов-режиссёров / Л. В. Зотова. М., 1994. 107 с.
7. Лоусон Дж. Теория и практика создания пьесы и киносценария / Дж. Лоусон. – М. : Искусство, 1988. – 158 с.

8. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навч. посібник / А. П. Обертинська. К. : Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2002. 182 с.
9. Режисура шкільних свят/ [упоряд. М. Горбенко, О. Шатохіна]. К. : Шк. світ, 2009. 128 с.
10. Товстоногов Р. Зеркало сцени / Р. Товстоногов. – Л. : Искусство. 1980. – 301 с.
11. Шуть М. М. Організація дитячих свят / М. М. Шуть. К. : Шк. Світ, 2010. 128 с.
12. Яременко Н. В. Дозвіллезнавство : навч. посібник. Фастів : Поліфаст, 2007. 46 с.